

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT
**INTERVENCIÓ
PSICOPEDAGÒGICA EN ELS
PROCESSOS
D'ENSENYAMENT-
APRENTATGE EN ELS
DIFERENTS CONTEXTOS**

Coordinació: SANUY BURGUES, JAUME

Any acadèmic 2019-20

Informació general de l'assignatura

Denominació	INTERVENCIÓ PSICOPEDAGÒGICA EN ELS PROCESSOS D'ENSENYAMENT-APRENTATGE EN ELS DIFERENTS CONTEXTOS			
Codi	14451			
Semestre d'impartició	1R Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Màster Universitari en Psicopedagogia	1	OBLIGATÒRIA	Presencial
Nombre de crèdits assignatura (ECTS)	7			
Tipus d'activitat, crèdits i grups	Tipus d'activitat	PRAULA		TEORIA
	Nombre de crèdits	3.5		3.5
	Nombre de grups	1		1
Coordinació	SANUY BURGUES, JAUME			
Departament/s	PSICOLOGIA			
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.			
Idioma/es d'impartició	Català			

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
SANUY BURGUES, JAUME	jaume.sanuy@udl.cat	7	

Objectius acadèmics de l'assignatura

1. Reconèixer els principals factors que afecten el desenvolupament humà: biològics, psicològics i socials
2. Conèixer diferents perspectives teòriques de la psicologia de l'Educació i valorar les seves principals aportacions per un Disseny i implementació de situacions educatives apropiades per a la construcció de coneixements.
3. Distingir i reconèixer la identitat de diferents contextos educatius, i valorar els continguts curriculars i la continuïtat entre etapes educatives.
4. Analitzar, i reconèixer activitats del context educatiu, i valorar la seva adequació per al aprenentatge i desenvolupament .
5. Conèixer les característiques diferencials individuals dels subjectes, i relacionar- les amb les condicions educatives apropiades per a potenciar els seu aprenentatge i desenvolupament.
6. Relacionar les característiques (cognitives, comunicatives, emocionals i socials, i les intel·ligències múltiples) amb els continguts curriculars i el Disseny de situacions de Ensenyança – Aprenentatge.
7. Comprendre i analitzar els principals factors que incideixen en la motivació per l'aprenentatge i la seva dinàmica, i dissenyar estratègies per potenciar-la.
8. Comprendre i analitzar els processos cognitius, emocionals i psicomotors necessaris per a construir aprenentatges profunds.
9. Reconèixer els mecanismes d'influència educativa i dissenyar i valorar situacions d'interacció entre iguals que afavoreixi l'aprenentatge escolar.
10. Reconèixer diferents funcions i processos d'influència educativa que puguin dur a terme el professor/a o educador/a, i dissenyar i valorar situacions que afavoreixin l'aprenentatge escolar.
11. Conèixer diferents recursos tecnològics en l'àmbit de la matèria, i valorar la seva adequació per als processos d'ensenyança – aprenentatge.
12. Conèixer, utilitzar i valorar diferents recursos TIC per al propi procés de l'ensenyament – aprenentatge.
13. Emprar els coneixements psicoeducatius amb objectivitat, rigor i valoració crítica.

Competències

Competències generals del mòdul obligatori

- CG1 Integrar els coneixements i avanços de la psicopedagogia en la seva actuació professional, amb actitud reflexiva i crítica, prenent decisions a partir d'una anàlisi dels problemes, integrant coneixements i enfrontant-se a la complexitat derivada d'una informació incompleta.
- CG2 Implicar-se en la pròpia formació permanent, reconeixent els aspectes crítics que han de millorar l'exercici de la professió, adquirint independència i autonomia com a aprenenta, i responsabilitzant-se del propi aprenentatge i del desenvolupament de les seves habilitats per mantenir i incrementar la competència professional.
- CG4 Saber comunicar les seves decisions professionals, (i conclusions), els coneixements i raons últimes que les sustenten tant a públics especialitzats com no especialitzats, d'una manera clara i adaptada a les seves necessitats.
- CG5 Saber resoldre problemes en entorns nous o poc coneguts, i en contextos més amplis o multidisciplinaris, així com generar processos innovació i canvi.
- CG7 Aplicar les TIC,s en l'exercici professional.

Competències específiques del mòdul obligatori

- CE1 Diagnosticar i avaluar les necessitats educatives de les persones, grups i organitzacions a partir de diferents metodologies, instruments i tècniques, considerant les singularitats del context on es dona l'activitat.
- CE2 Assessorar i orientar els professionals de l'educació, així com als agents socioeducatius, en l'organització, el disseny, la implementació i l'avaluació de processos i experiències d'ensenyament – aprenentatge, facilitant l'atenció a la diversitat i afavorint la igualtat d'oportunitats.
- CE4 Dissenyar, implementar i avaluar programes, projectes, serveis, polítiques i pràctiques socioeducatives, amb la finalitat de donar resposta a les necessitats de les persones, organitzacions i/o col·lectius específics.
- CE5 Gestionar, liderar i dinamitzar equips afavorint el treball en xarxes col·laboratives amb els diferents agents i institucions socioeducatives.
- CE7 Motivar per a la innovació en la intervenció social i educativa, tenint en compte els resultats de la recerca en diferents àmbits.
- Competències específiques de la matèria

Competències específiques de la matèria:

- Conèixer, identificar i valorar les principals bases teòriques de referència per desenvolupar un esquema explicatiu dels processos d'aprenentatge.
- Conèixer i saber utilitzar els principals mètodes i tècniques d'avaluació i detecció de necessitats educatives, de formació, i de dificultats d'aprenentatge.
- Identificar i valorar els principals mecanismes intrapsicològics moduladors dels processos d'aprenentatge.
- Capacitat per dissenyar i gestionar programes i estratègies educatives per respondre a la diversitat en els processos d'aprenentatge i en el ritme d'aprenentatge dels subjectes.
- Identificar i valorar els principals mecanismes interpsicològics i factors moduladors dels processos d'ensenyament-aprenentatge: interacció entre iguals, interacció formador / professor i alumnes.
- Dissenyar, gestionar i avaluar situacions educatives que utilitzen els mecanismes interpsicològics moduladors de l'aprenentatge per optimitzar els processos d'aprenentatge dels subjectes.
- Conèixer i argumentar les potencialitats de les tecnologies de la informació i de la comunicació com a eines mediadores i potenciadores dels processos d'ensenyament-aprenentatge.
- Ser capaç de dissenyar, gestionar i avaluar programes educatius que utilitzin les TIC.
- Dissenyar, implementar i avaluar plans de formació específics per afavorir el desenvolupament personal i / o professional dels individus: definició d'objectius de formació, elecció i seqüenciació de continguts, disseny d'activitats d'aprenentatge, disseny de metodologies d'ensenyament i disseny d'activitats d'avaluació.

Continguts fonamentals de l'assignatura

1. Educació, desenvolupament i aprenentatge. Concepció constructivista de l'E/A. La intervenció psicopedagògica en els processos d'ensenyament-aprenentatge
2. Processos d'aprenentatge i estructura, organització i seqüenciació dels continguts. Condicionants psicològics en la seqüenciació dels continguts.
3. L'aprenentatge de continguts instruccionals. Models d'aprenentatge. Aprenentatge per associació i per

reestructuració

4. L'aprenentatge de continguts instruccionals. Coneixement episòdic, narratiu i teòric. Relació entre Coneixements quotidians, escolars, i científics. Formació/Modificació d'actituds..
5. Processos motivacionals i aprenentatge. Atribució de sentit a l'aprenentatge. Components de la motivació acadèmica: autoconcepte, metes, expectatives i atribucions causals.
6. Processos motivacionals i aprenentatge. Principis per a l'organització motivacional de la instrucció
7. Activitats d'E/A. Característiques de les pràctiques educatives escolars. Aprendre en comunitats de pràctica.
8. Activitats d'E/A. Estratègies d'aprenentatge. Recursos metodològics i tècnics.
9. Condicionants interpersonals de l'aprenentatge. Els processos d'interacció i l'aprenentatge escolar. Rols d'educador. Interacció entre iguals. Mecanismes d'influència educativa. De la interacció a la interactivitat.
10. Condicionants interpersonals. Organització i gestió d'equips educatius i interdisciplinars
11. Components i factors intrapersonals del procés psicoinstruccional: les característiques individuals. Diferències cognitives i intel·lectuals: concepció, mesura i intervenció psicopedagògica. Incidència dels aspectes afectius, relacionals i de la personalitat en els processos d'ensenyament-aprenentatge. La problemàtica de l'adequació de l'ensenyament a les característiques individuals.
12. Components i factors intrapersonals. Models i programes educatius d'atenció a la diversitat de l'aprenentatge
13. Anàlisi, disseny i avaluació de programes educatius.
14. Les TIC en la mediació i amplificació dels processos d'aprenentatge: com a eina d'ampliació de continguts i com a eina de construcció col·laborativa de coneixements. Anàlisi, disseny i avaluació de materials TIC.

Eixos metodològics de l'assignatura

Activitat presencial (inclou classes i seminaris virtuals) (aprox. 50%)

- Presentació sintètica per part del professorat dels principals continguts de la matèria
- Anàlisi i discussió de casos concrets: plans de formació, activitats d'ensenyament-aprenentatge, atenció a dificultats d'aprenentatge, aspectes de programacions, etc. (*Pràctiques puntual aula*)
- Presentació d'informes sobre experiències educatives per part de l'estudiantat (*Treball teòric grupal*)
- Discussions sobre els continguts aportats a l'aula per part del professorat i l'alumnat. (*Foros*)

Activitats tutoritzades / treballs dirigits:

- Preparació tutoritzada de la resolució d'un cas concret d'intervenció psicopedagògica en els processos d'ensenyament-aprenentatge (*Pràctica Assessorament individual*) (*Treball teòric grupal*)

Activitat autònoma:

- Preparació d'un document de síntesi crítica de les lectures científiques de la matèria. (*Foros, Lectura*)
- Preparació d'informes sobre la resolució d'un cas concret d'intervenció psicopedagògica en els processos d'ensenyament-aprenentatge. (*Pràctica Assessorament individual*)

L'estructura base en cada tema s'exposa en la taula següent:

Docents	Discents
Epítom tema	Cerca d'informació
Exposició oral	Exposició oral temes
Exposició multimèdia	Participació en debats i activitats proposades
Demostració	

Gestió i dinamització tasques	Atendre explicacions. Plantejar dubtes Recerca d'informació complementaria autònoma
Síntesi tema	Tasca plataforma virtual Participar activament en la realització de las tasques proposades Treballar en equip Recerca d'informació. Realització de treballs escrits individuals i/o grupals
Gestió plataforma virtual	Exposició orals individuals i/o grupals de les activitats realitzades Utilització de recursos TIC necessaris per la realització d'activitats proposades
Correcció de documents	Realitzar la o les pràctiques

Pla de desenvolupament de l'assignatura

Set	Dia	IPPEA 17/18	GG	Ind.	Treball	Interv.	Asses
1	8/10	Presentació disciplina Ps. Educació	1	1			
	8/10	Concepte PE./Teories desenvol.Apren./Ps. I. sistema / El docent	1	1			
	8/10		1	1	2		
	8/10		1	1	2		
2	15/10	Aprentatge: continguts escolars. Aspectes curriculars	1	1			
	15/10	Aprentatge: continguts. Aspectes "curriculars"	1	1			
	15/10		1	1	2		
	15/10		1	1	2		
3	22/10	Aprentatge: models red	1	1			
	22/10	Aprentatge: episòdic-narratiu-teorètic	1	1			
	22/10		1	1	2		
	22/10		1	1	2		
4	29/10	Aprentatge: model Actitudinal	1	1			
	29/10	Aprentatge EXPOSICIÓ i foro	1	1			
	29/10	Aprentatge: avaluació aprenentatges	1	1			
	29/10	Motivació sistema	1	1			
5	5/11	Motivació estratègies	1	1			
	5/11	Motivació EXPOSICIÓ	1	1		3	
	5/11	Motivació estratègies	1	1			
	5/11		1	1	3		
6	12/11	Activitats educatives	1	1			
	12/11	Activitats educatives	1	1		3	
	12/11	Activitats negociació i transformació: innovació	1	1			

	12/11	Activitats EXPOSICIÓ	1	1			
7	19/11	Activitats educatives, comunitat de pràctica/aprenentatge	1	1			
	19/11	ASSESSORAMENT continguts i motivació	1	1			5
	19/11		1	1	3		
	19/11	Activitats educatives, comunitat de pràctica/aprenentatge	1	1			
8	26/11	Interaccions educatives	1	1			
	26/11	Interacció EXPOSICIÓ	1	1			
	26/11	Diferències foro	1	1			
	26/11		1	1		3	
9	3/12	Gestió interacció: ajudes, guies, rols...	1	1			
	3/12	Gestió interacció: ajudes, guies, rols...	1	1			
	3/12	Diferències foro	1	1			
	3/12		1	1		3	
10	10/12	DI personalitat, gènere i sexe, social EXPOSICIONS	1	1			
	10/12	DI cognitives EXPOSICIONS	1	1			5
	10/12	DI personalitat, gènere i sexe, social EXPOSICIONS	1	1			
	10/12		1	1		3	
11	17/12	ASSESSORAMENT Activitat i Interacció	1	1			
	17/12	ASSESSORAMENT Activitat i Interacció	1	1			
	17/12		1	1	4		
	17/12		1	1		3	5
12	7/1	ASSESSORAMENT Activitat i Interacció	1	1			
	7/1	ASSESSORAMENT Activitat i Interacció	1	1			
	7/1		1	1		2	
	7/1		1	1		2	
13	14/1	Treball col·laboratiu & assessorament	1	1			5
	14/1	Treball col·laboratiu & assessorament	1	1			
	14/1	Treball col·laboratiu & assessorament	1	1			
	14/1	Treball col·laboratiu AVALUACIÓ	1		2	2	4
7 CR.	175		52	51	24	24	24
			GG	Ind.	Treball	Interv.	Asses

Sistema d'avaluació

AVALUACIÓ

Nota final: per valor de 100 punts

A) Intervenció psicopedagògica (ChBL & Creativitat Col·laborativa): 55 punts (3-4 persones)

(Hi ha fitxa i guions orientatius específics sobre revisió teòrica a Sakai/Recursos)

Introducció: presentar context & demanda intervenció, objectiu i presentació 3p.

Fonamentació teòrica: Anàlisi bases de dades i revisió experiències 5p.

Fonaments per un model d'E/A: 10p.

Exposició model a classe: 5p.

Participació en el disseny d'E/A: 10p

Planificar implementació Disseny d'intervenció: 8p.

Referències Bibliogràfiques comentades 3p.

Elaborar un document de difusió 3p.

Exposició/taller a classe 5p.

Avaluació grupal i autoavaluació: 3p.

B) Aplicació: Assessorament d'una intervenció (individual): 30 punts

Vídeo del procés assessorament 15p.

- Context, Objectius i Presentació assessorament
- Exposició sessions d'assessorament
- Reflexió i alternatives de modificació assessorament

Notes i reflexions sobre el procés d'assessorament: 10p.

Valoració comentada per part de la persona assessorada: 5p.

C) Participació: 15 punts

Llibreta de notes. (*Lectures, experiències, apunts...*).

Exposició experiència vital aprenentatge.

Ús eines Sakai.

Per superar l'assignatura cal obtenir un mínim del 40% en cadascun dels apartat A i B.

Assistència imprescindible a les sessions de treball col·laboratiu.

Bibliografia i recursos d'informació

Manual de referència

SANTROCK, J. (2006) *Psicología de la Educación*. Barcelona: McGraw-Hill España. ISBN: 9701056353. EAN: 9789701056356

BIBLIOGRAFIA GENERAL BÀSICA

PALACIOS, J.; MARCHESI, A; COLL, C., (Eds.) (2001) *Desarrollo psicológico y educación, II. Psicología de la Educación*. Madrid: Alianza Universidad, 1999-2001. (2ª edición).

COLL, C. (Coor.) (1997) *Psicología de la instrucción*. Barcelona: UOC.

POZO, J.I. (1996) *Aprendices y maestros*. Madrid: Alianza Ed.

GONZÁLEZ, R.; BARCA, A.; ESCORIZA, J. i GONZÁLEZ, J.A. (1996) *Psicología de la instrucción*. Barcelona:

EUB (5 vol.).

BRUNING, R. H. (2005) *Psicología cognitiva y de la instrucción*. Madrid: Pearson/Prentice Hall, 4a. Ed.

KOZULIN, A. (2000). *Instrumentos psicológicos. La educación desde una perspectiva sociocultural*. Barcelona: Paidós.

REIGELUTH, Ch. M. (1999) *Instructional-design theories and models V.II. A new paradigm of instructional theory*. London: Lawrence Erlbaum Ass.

MERCER, N. (1977). *La construcción guiada del conocimiento. El habla de profesores y alumnos*. Barcelona: Paidós.

AUSUBEL, D.P., NOVAK, J.D. Y HARMELIAN, H. (1983) *Psicología educativa: un punto de vista cognitivo*. México: Trillas, 2 Ed.

BELTRAN, J. i GENOVAR, C. (Eds.) *Psicología de la instrucción*. Madrid: Síntesis..

BELTRAN, J. (Dir.) *Psicología educacional*. Madrid: UNED, 1984 2 vol

CÉSAR COLL (coord.)(1999) ; CONCEPCIÓ GOTZENS ... [et al.] (1996) *Psicología de la instrucción : la enseñanza y el aprendizaje en la educación secundaria*. Barcelona : ICE Universitat de Barcelona: Horsori

GENOVAR, C. i GOTZENS, C. (1990) *Psicología de la instrucción*. Madrid: Santillana.

MAYER, R. E. (2002) *Psicología de la educación : el aprendizaje en las áreas de conocimiento*. Madrid : Prentice Hall.

MONEREO, C. i SOLÉ, I. (coords.) (2004) *El asesoramiento psicopedagógico: una perspectiva profesional y constructivista*. Madrid: Alianza Psicología.

PINTRICH, P.R., CROSS, D.R., KOZMA, R.B. i McKEACHIE, W.J. (1986). *Instructional Psychology*. *Annual Review of Psychology*, 37, 611-651.

TOMLINSON, P. (1984) *Psicología educativa*. Madrid Pirámide.

WOOLFOLK, A.E. (1999) *Psicología educativa*. Prentice Hall, 7ª Ed.